

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 88

van **LYDIA PEETERS**

datum: 25 november 2015

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Onroerend erfgoed - Ankerplaatsen

In 2001 werd de Landschapsatlas gepubliceerd waarin de ankerplaatsen worden aangeduid. Ankerplaatsen zijn gebieden in Vlaanderen met een grote landschappelijke waarde.

Het aanduiden van ankerplaatsen is een eerste stap waardoor deze wetenschappelijk afgebakende ankerplaatsen een juridisch statuut krijgen en er ook rechtsgevolgen voor administratieve overheden aan gekoppeld zijn.

De omvorming naar een erfgoedlandschap is een tweede stap en heeft betrekking op een aangeduide ankerplaats of dat deel van een aangeduide ankerplaats dat opgenomen is in een ruimtelijk uitvoeringsplan. Bij een omzetting naar een erfgoedlandschap worden die landschapswaarden en -kenmerken doorvertaald in de stedenbouwkundige voorschriften.

In het kader van de opmaak van de ruimtelijke uitvoeringsplannen werd door adviesverlenende instanties reeds eerder aangedrongen op een onderbouwde visie inzake de ruimtelijke vertaling van erfgoedlandschappen. Tot op heden zou deze nog steeds ontbreken.

1. Hoeveel ankerplaatsen zijn er momenteel en hoeveel ankerplaatsen werden reeds omgezet naar een erfgoedlandschap? Graag een overzicht per provincie.
2. Graag een overzicht per provincie van de goedgekeurde gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP's) waarbij een ankerplaats werd omgevormd naar een erfgoedlandschap.
3. Werd reeds een onderbouwde visie inzake de ruimtelijke vertaling van erfgoedlandschappen opgesteld?
4. Hoe luiden de typevoorschriften van een erfgoedlandschap en hoe verhoudt zich dit tot het beschermd erfgoed?
5. Wat zijn de concrete gevolgen voor het terrein zodra het RUP is goedgekeurd en de ankerplaats werd omgezet naar een erfgoedlandschap?
6. Is in compenserende maatregelen voorzien? Zo ja, voor welke erfgoedlandschappen?
7. Hoe wordt het erfgoedlandschap afgestemd met de zorgplicht?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 88 van 25 november 2015

van **LYDIA PEETERS**

1. Hieronder volgt het overzicht per provincie van de ankerplaatsen uit de landschapsatlas, van de vastgestelde ankerplaatsen en van de erfgoedlandschappen voor zover die gekend zijn bij het agentschap. De vastgestelde ankerplaatsen vervangen de "aangeduide" ankerplaatsen sinds de inwerkingtreding van het Onroerenderfgoeddecreet.
 - Antwerpen: 77 ankerplaatsen waarvan 24 vastgesteld en waarvan 8 erfgoedlandschappen
 - Limburg: 61 ankerplaatsen waarvan 14 vastgesteld en waarvan 1 erfgoedlandschap
 - Oost-Vlaanderen: 85 ankerplaatsen waarvan 12 vastgesteld en waarvan 4 erfgoedlandschappen
 - Vlaams-Brabant: 58 ankerplaatsen waarvan 7 vastgesteld en waarvan 5 erfgoedlandschappen
 - West-Vlaanderen: 68 ankerplaatsen waarvan 13 vastgesteld en waarvan 1 erfgoedlandschap
2. Hieronder volgt het overzicht per provincie van de goedgekeurde gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP's) waarbij een ankerplaats werd omgevormd naar een erfgoedlandschap.
 - Antwerpen:
 - o Afbakening Zeehavengebied Antwerpen
 - o Oppervlakedelfstoffenzone "Klei van de Kempen"
 - o Gebieden van het geactualiseerd Sigmaphan 'Cluster Dijlemonding'
 - o Erfgoedlandschap Abdij van Westmalle
 - Oost-Vlaanderen: Missing link N60 te Ronse
 - Vlaams-Brabant:
 - o Vlaamse Leemstreek
 - o Landbouw-, natuur- en bosgebieden Dijlevallei van Werchter tot Bonheiden
 - West-Vlaanderen: Landbouw-, natuur- en bosgebieden Poelberg en Meikensbossen
3. Voor de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen opgemaakt in het kader van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS-RUP's) is er een ontwerpvisie gemaakt voor de ruimtelijke vertaling van onroerend erfgoed in het algemeen en binnen erfgoedlandschappen in het bijzonder via punt-, lijn- en vlakvormige overdrukken bovenop de basisbestemmingen. Deze visie is gegroeid uit de praktijk tijdens de opmaak van verschillende AGNAS-RUP's sinds 2010 en gedragen door de betrokken administraties. Deze visie dient nog bekrachtigd te worden door collega-minister Schauvliege.
4. Het agentschap Onroerend Erfgoed is bezig met de opmaak van typevoorschriften voor erfgoedelementen in erfgoedlandschappen. Dit gebeurt in samenspraak met het departement Ruimte Vlaanderen. Deze typevoorschriften zullen richtinggevend zijn en bijgevolg in de meeste gevallen nog aan de specifieke context moeten aangepast worden indien dat nodig is voor behoud en integratie van onroerend erfgoed.

Typevoorschriften bieden een vertrekbasis en kunnen geoptimaliseerd worden i.f.v. noden op het terrein.

De rechtsgevolgen van een bescherming volgens het Onroerenderfgoeddecreet en het -besluit verschillen van die van een erfgoedlandschap. Voor beschermde monumenten, cultuurhistorische landschappen, stads- en dorpsgezichten en archeologische sites gelden het actief en passief behoudsbeginsel en de vergunnings- of toelatingsplicht.

5. Bij de goedkeuring van een RUP worden de stedenbouwkundige voorschriften van kracht. Indien onroerend erfgoed hierin opgenomen is, betekent dit maatregelen voor het behoud van erfgoedwaarden en erfgoedkenmerken.

Daarnaast dient de vergunningverlener bij aanvragen in het kader van een stedenbouwkundige vergunning in een aantal gevallen advies in te winnen bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Dit is geregeld in het Besluit van de Vlaamse Regering van 5/06/2009.

Voor aanvragen met betrekking tot percelen die in erfgoedlandschappen liggen, wordt aan het agentschap om advies gevraagd in volgende gevallen:

1) *gebouwen of constructies die zijn opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed, vermeld in artikel 4.1.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013;*

2) *percelen die in gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde liggen;*

3) *het optrekken of plaatsen van een constructie in agrarisch gebied in de ruime zin of in ruimtelijk kwetsbaar gebied;*

4) *aanmerkelijke reliëfwijzigingen, het aanleggen of wijzigen van recreatieve terreinen of het gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond als vermeld in artikel 4.2.1, 5°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;*

Administratieve overheden moeten zorg dragen voor het erfgoedlandschap door schade zo veel mogelijk te voorkomen.

In een erfgoedlandschap kunnen initiatiefnemers een beroep doen op stimulerende maatregelen voor het beheer van onroerend erfgoed. Zij kunnen bij het agentschap Onroerend Erfgoed erfgoed- en onderzoekspremies aanvragen.

6. Binnen de regelgeving is geen mogelijkheid voor compenserende maatregelen.

7. De zorgplicht voor erfgoedlandschappen houdt in dat iedereen die werken en handelingen verricht of daarvoor de opdracht verleent zo veel mogelijk zorg in acht neemt voor de erfgoedwaarden van een erfgoedlandschap.

De zorgplicht geldt niet enkel bij vergunningsplichtige werken, maar bij alle werken die uitgevoerd worden en activiteiten die georganiseerd worden in het erfgoedlandschap.

In de gevallen zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 11 mei 2001 tot aanwijzing van de instellingen en administraties die adviseren over voorontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen verleent het agentschap advies rond het opnemen van deze erfgoedwaarden in het plan. In het geval er reeds een onroerenderfgoedrichtplan bestaat, zijn de erfgoedwaarden hierin gedefinieerd.

Voor administratieve overheden geldt bovendien de verplichting om in de beslissingen een motivering op te nemen die aantoont hoe rekening gehouden wordt met de zorgplicht. De effecten van de werken en handelingen op de erfgoedwaarden van het erfgoedlandschap dienen bijgevolg een wezenlijk onderdeel uit te maken van de beoordelings- en besluitvormingsprocessen.